

Zarządzenie Nr ZR/37/2022

Rektora Papieskiego Wydziału Teologicznego we Wrocławiu

z dnia 30 września 2022 r.

**w sprawie wprowadzenia procedur reagowania i interwencji
w przypadkach agresji i przemocy**

Na podstawie § 15 ust. 1 i 2 Statutu Papieskiego Wydziału Teologicznego we Wrocławiu oraz art. 23 ust. 1 i 2, art. 51 ust. 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r., poz. 574, z późn. zm.) zarządza się, co następuje:

(procedury przygotowane w ramach projektu „Papieski Wydział Teologiczny we Wrocławiu Uczelnią równych szans” współfinansowanego w ramach Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Społecznego, nr umowy POWR.03.05.00-00-A007/21)

§ 1

Wprowadza się procedury reagowania i interwencji w przypadkach zaistnienia na Papieskim Wydziale Teologicznym we Wrocławiu sytuacji agresji i przemocy.

§ 2

Procedury, o których mowa w § 1 opisuje instrukcja stanowiąca załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 30 września 2022 r.

Wrocław, dn. 30.09.2022 r.

Ks. dr hab. Sławomir Stasiak, prof. PWT
Rektor PWT we Wrocławiu

Załącznik do zarządzenia Rektora PWT we Wrocławiu nr ZR/37/2022

INSTRUKCJA

reagowania i interwencji w przypadkach zaistnienia agresji i przemocy na Papieskim Wydziale Teologicznym we Wrocławiu

1. Reagowanie w sytuacjach agresji równorzędnej

Agresją jest każde zamierzone działanie, które ma na celu wyrządzenie komuś lub czemuś szkody, straty, bólu. A zatem jest to każde zachowanie, które powoduje krzywdę drugiej osobie (lub własną). Studenci zachowują się agresywnie również wtedy, gdy niszczą swoje lub cudze rzeczy, sprzęt uczelni. O agresji najczęściej mówimy wtedy, gdy obie strony mają podobną siłę fizyczną i psychiczną. Zaatakowany student potrafi bronić swoich praw. Taką agresję nazywamy równorzędną.

Wyróżniamy kilka form agresji:

- Fizyczna – bicie, popchnięcia, podcinanie, wymuszanie pieniędzy, zamykanie, niszczenie własności, kopanie, plucie.
- Słowna – przezywanie, wyśmiewanie, grożenie, ośmieszanie, plotkowanie, namawianie się, szantaż, obrażanie.
- Izolowanie – wrogie gesty, miny, odrzucanie poszkodowanego z grupy, manipulowanie związkami.
- Cyberprzemoc – prześladowanie, zastraszanie, nękanie, wyśmiewanie innych osób z wykorzystaniem Internetu i narzędzi typu elektronicznego takich jak SMS, e-mail, witryny internetowe, fora dyskusyjne w Internecie, portale społecznościowe.

2. Zasady reagowania wykładowców na agresję wśród studentów

Studenci, od początku swej obecności na uczelni, muszą otrzymywać od wykładowców jasny komunikat: „W tej uczelni nie ma miejsca na przemoc i agresję”. Jeśli pomimo wiedzy o normach zdarzyłyby się przypadki przemocy i agresji – muszą zostać uruchomione konkretne działania.

- Pierwszym krokiem powinno być zwracanie uwagi studentom łamiącym zasady uczelniane. Zwrócenie uwagi ma na celu wskazanie studentowi niewłaściwego zachowania, wzbudzenie refleksji nad tym zachowaniem oraz wskazanie zachowania pożądanego. Zwrócenie uwagi ma na celu umożliwienie studentowi poprawy zachowania, a nie karanie go.

Projekt „*Papieski Wydział Teologiczny we Wrocławiu Uczelnią równych szans*” jest współfinansowany w ramach Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Społecznego. POWR.03.05.00-00-A007/21

- Jeśli obserwuje się agresywne zachowania wśród studentów, należy reagować: natychmiast, spokojnie, autentycznie, stanowczo (mówimy zdecydowanym, mocnym głosem, patrzymy na studentów, mamy wyprostowaną sylwetkę, jesteśmy poważni), bez agresji, konkretnie (krótko – jeden temat, problem), konsekwentnie, używamy komunikatów „ja”.
- Zwracając studentom uwagę warto unikać: agresji fizycznej i słownej, okazywania niepewności, długich monologów i moralizowania, wchodzenia w rolę sprawcy, by pokazać studentowi, co czuje osoba poszkodowana.
- Należy pamiętać, że kiedy wykładowca zachowuje się agresywnie lub używa przemocy: studenci uczą się stosowania przemocy, uczą się, że władza i siła ma decydujące znaczenie, studenci czują się upokorzeni i mogą stać się bardziej agresywni, mogą swoją agresję wyładowywać na „słabszych” kolegach.

3. Mediacja wśród studentów

Na uczelni może dochodzić do sytuacji konfliktowych, a te charakteryzują się dużą dynamiką. Często silne emocje skutkują niekontrolowanymi działaniami. Hałas, tłok, pośpiech, wymagania wobec studentów prowadzą do emocji takich jak: strach, złość, bezsilność. To sytuacje generujące agresję i konflikty. Niekiedy uczestnicy konfliktu opatrnie rozumieją intencje lub zachowania innych. Często do konfliktu dochodzi w sposób niezamierzony. Jednym ze sposobów na załagodzenie sytuacji i rozwiązanie konfliktu są mediacje prowadzone przez bezstronnego mediatora. Mediacje są jednym ze skuteczniejszych sposobów obniżania poziomu agresji wśród studentów. Mediacje prowadzą do:

spokojnego wyjaśnienia sytuacji, rozmowy dwóch stron konfliktu, rozwijania empatii poprzez możliwość wysłuchania się nawzajem, rozumienia wpływu swojego postępowania na odczucia drugiej osoby, brania odpowiedzialności za swoje zachowanie, naprawy szkody, dostrzegania, że każdy czyn wywołuje skutki, współdecydowania o sobie, czynnego uczestniczenia w procesie wymierzania sprawiedliwości, kształtowania sposobu zadośćuczynienia.

3.1. Rodzaje mediacji stosowane w uczelni:

- Mediacje rówieśnicze stosowane w prostych konfliktach między rówieśnikami i prowadzone przez studentów-mediatorów, którzy są bliżej konfliktu, lepiej się rozumieją,
- Mediacje wykładowcy – prowadzone przez rzecznika praw studenta.

3.2. Rola mediatora

Mediator powinien być (docelowo) osobą przeszkoloną w prowadzeniu mediacji. Jest to rola bardzo specyficzna i odbiegająca często od roli jaką zwykle przyjmują wobec studentów wykładowcy.

Projekt „Papieski Wydział Teologiczny we Wrocławiu Uczelnią równych szans” jest współfinansowany w ramach Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Społecznego. POWR.03.05.00-00-A007/21

3.3. Sposób prowadzenia mediacji

Mediacje wymagają osobnego, spokojnego pomieszczenia. W mediacjach uczestniczą tylko osoby zainteresowane (mediator i strony konfliktu). Warunkiem mediacji jest dobrowolna zgoda obu stron konfliktu na wspólną rozmowę.

Mediacje mogą być poprzedzone indywidualnymi, przygotowawczymi rozmowami mediatora z każdą stroną konfliktu.

4. System interwencji w przypadkach przemocy, dręczenia

Przemoc charakteryzuje się tym, że zarówno sprawcy jak i poszkodowani (a często również obserwatorzy) ukrywają fakt jej istnienia. Zdecydowana większość aktów przemocy rozgrywa się bez obecności wykładowców. Dlatego na początku należy, przede wszystkim dokonać rzetelnej diagnozy sytuacji. Bez diagnozy nie powinno się podejmować interwencji.

Diagnoza polega na zebraniu informacji z kilku źródeł na temat: jak ta przemoc na co dzień wygląda (przykłady sytuacji, konkretne zdarzenia), jak długo trwa, jak często do niej dochodzi, kto jest głównym sprawcą, kto pomocnikiem, jakie inne osoby biorą w tym udział (np. jako „dopingujący” obserwatorzy), jak zachowuje się poszkodowany, jak reaguje na to grupa, itp.

4.1. Program zaradczy wykładowcy

- Po zebraniu i analizie materiału z diagnozy, wykładowca powinien zaplanować działania naprawcze. Uczelnia musi wybrać sposób interwencji, który pasuje do sytuacji oraz określić w jakich kierunkach będzie podejmował działania (wobec sprawców, wobec poszkodowanych, wobec grupy). Program zaradczy to plan działań prowadzących do przerwania przemocy i poprawy sytuacji w grupie.
- W trakcie diagnozy sytuacji oraz w trakcie realizacji programu zaradczego kierujemy się zasadą troski o dobro poszkodowanego – interwencja nie może pogorszyć jego sytuacji (zapewniamy dyskrecję w niektórych sprawach, informujemy sprawców, że o przemocy wiemy od innych dorosłych, a nie od poszkodowanego). Należy prowadzić zapis całej interwencji co się wydarzyło, jakie metody zostały zastosowane, jaki jest rezultat.

4.2. Powołanie zespołu

- W sytuacjach szczególnie trudnych warto powołać, na czas określony, uczelniany zespół interwencyjny. Zespół powołuje Rektor (na wniosek wykładowcy lub rzecznika praw studenckich). W skład zespołu mogą wejść: prorektor do spraw studenckich, rzecznik praw studentów, wykładowca, inne osoby, które mogą być ważne i przydatne

Projekt „Papieski Wydział Teologiczny we Wrocławiu Uczelnią równych szans” jest współfinansowany w ramach Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Społecznego. POWR.03.05.00-00-A007/21

w rozwiązaniu problemu. Zespół dokonuje diagnozy, określa strategię działania w stosunku do sprawcy i poszkodowanego, wspiera wykładowcę w realizacji programu zaradczego.

5. Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania studenta

- Wykładowca bądź inny dorosły świadek zdarzenia reaguje na zachowanie agresywne i przeprowadza rozmowę ze stronami konfliktu, a w możliwie najkrótszym czasie przekazuje sprawę rzecznikowi praw studenta.
- Rzecznik praw studenta rozmawia ze studentami, bada sytuację i ustala przyczynę agresji, przypomina zasady i normy zachowania obowiązujące na Uczelni, wyciąga konsekwencje z niewłaściwego zachowania studenta(ów).
- Rzecznik po ocenie sytuacji podejmuje decyzję, jakie kroki formalne podjąć wobec sprawcy i ofiary.
- W sytuacjach często powtarzających się zachowań agresywnych, po wykorzystaniu wszystkich możliwych działań, Rektor w porozumieniu z rzecznikiem powiadamia policję

6. Procedura postępowanie w przypadku wystąpienia w uczelni zjawiska agresji lub przemocy stwarzającego zagrożenie dla zdrowia lub życia

6.1. Procedury postępowania uczelni wobec studenta – sprawcy czynu

- Wykładowca bądź inny dorosły świadek zdarzenia przerywa zachowanie agresywne, jeśli jest to możliwe izoluje studenta zachowującego się agresywnie od grupy. W razie potrzeby wzywa pomoc (najbliżej znajdująca się osobę dorosłą, innego wykładowcę, pogotowie).
- Wykładowca powiadamia Rektora
- Rektor powiadamia policję w razie zaistnienia poważnego czynu, stwarzającego zagrożenie dla zdrowia lub życia lub gdy sprawca nie jest studentem uczelni i jego tożsamość nie jest nikomu znana.
- Wykładowca zabezpiecza ewentualne dowody zdarzenia/przestępstwa lub przedmioty pochodzące z przestępstwa i przekazuje je Rektorowi, który z kolei przekazuje je policji.

6.2. Procedury postępowania nauczyciela wobec studenta – ofiary czynu

- Wykładowca bądź inny dorosły świadek zdarzenia udziela poszkodowanemu

pierwszej pomocy, jeśli ofiara doznała poważniejszych obrażeń. W razie potrzeby wzywa pomoc (najbliżej znajdującą się osobę dorosłą, innego wykładowcę, pogotowie).

- Wykładowca powiadamia Rektora i przekazuje studenta pod opiekę osoby wyznaczonej przez Rektora.
- Rektor niezwłocznie powiadamia policję w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów zdarzenia/przestępstwa, ustalenie okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.
- Wykładowca z zaistniałej sytuacji, której był świadkiem sporządza notatkę, którą przekazuje Rektorowi.

7. Procedury postępowania w przypadku kradzieży lub dewastacji mienia społecznego (uczelnianego, osobistego)

- Student fakt kradzieży zgłasza rzecznikowi praw studenta.
- Rzecznik przeprowadza rozmowę z poszkodowanym, a następnie ewentualnymi świadkami w celu ustalenia okoliczności zdarzenia.
- Po ustaleniu okoliczności kradzieży rzecznik powiadamia władze uczelni.
- W przypadku powtarzających się kradzieży władze uczelni w porozumieniu z rzecznikiem zgłaszają ten fakt na policję.
- W przypadku dewastacji mienia społecznego sprawca z własnej woli powinien naprawić wyrządzone szkody.

